

Gott fundarfólk!

Sum tykkum øllum kunnugt, so eru tað í ár liðin 100 ár, síðan fyrsti fólkafundur varð hildin her á landi.

Fólkafundurir hava síðan verið hildnir á ymsum plássum runt um í Føroyum, og finnast nógvar góðar frásagnir um bæði hvat hevur verið røtt um, og eisini um gongdina á hesum fundum, eins og tað eisini finnast fleiri góðar frásagnir um ferðing og um hendingar til og frá hesum fundum.

Eitt, sum tá hendir er, at fólk fara at syngja. Tey høvdu sungið sálmar og kvæðið, men hetta er fyrstu ferð, at veruligur felagsongur er at hoyra.

Tað, sum eyðkennir fundirnar og talurnar, sum frá fyrstan tíð hava verið hildnar og fram til í dag er, at tósad hevur verið um dagsins aktuella mál, og um vit kanna eftir, so finnast í mongum førum útekilg úrslikt frá hesum fundum.

Tað, sum eg í dag fari at taka fram, er mál sum eisini er okkum ógvuliga viðkomandi.

Tað er ein royndur lutur, at fólkasamfelag í ringum tíðum søkja samanhold og harvið stórr tryggleika og styrki til at halda út – tí í felag klára vit at lyfta stórr byrðar enn í sjálvdrátti. Ikki so at skilja, at vit ikki til eina og hvørja tíð hava brúk fyri góðum undangongumonnunum og -kvinnunum til at slóða fyri, finna og vísa á nýggjar leiðir, ið føra til framburð fyrri land okkara og fólkis, ið her býr.

Mangan verður tikið til »Onki er so ringt, at tað ikki er gott fyri okkum«.

Eg hugsi, at nøgdsemið hjá okkum ikki veksur við materialismuni – tvørturímóti. Meira vit eiga, meira vilja vit hava, men í trongum tíðum, tá læra vit – og duga nógvar betur at siggja stór virðir eisini í tí smáa.

Nýhugsanar tókist at vera loysunarorðið í dag. Vit hava nú í langar tíðir verið ov vanabundin og ikki søkt nýggjar leiðir – tað eiga vit jú at gera – tí, væl hava tær gøtur, sum teir gomlu hava slóðað okkum, ført okkum higar til dags, men vit hava skyldu til at traðka og slóða nýggjar gøtur víðari fram, og til eina og hvørja tíð taka til umhugsunar: hvar eru vit og hvagar eru vit á veg.

Rasmus Effersøe sigur so rámandi í síðsta ørindi í einum av sínum góðu yrkingum:

*Elt ikki altíð sum fyrri er
slóðað;
Sjálvbjargin far yvir land
yvir hav,
maður skal smíða sær
eydnuna góða,
við teimum evnum sum
skaparin gav.
Gott er við vinum at fylgjast
á leið;*

Hanus Poulsen er formaður í Klaksvíkar Sangfelag. Í sambandi við at felagið í ár hevur 50 ár á baki, heitti norðoyastevnu-nevndin á hann um at halda fólkafundarøðu í Vágstúni norðoyastevnudag (Mynd: Jan)

Hanus Poulsen í norðoyastevnurøðuni:

Síggja stór virði eisini í tí smáa

- Vit hava nú í langar tíðir verið ov vanabundin og ikki søkt nýggjar leiðir. Vit hava skyldu til at traðka og slóða nýggjar gøtur víðari fram, segði Hanus Poulsen, formaður í Klaksvíkar Sangfelag, í fólkafundarøðu síni norðoyastevnudag

*ofta í vanda tó vinirnir
tróta:
tann sum vil framá, hann
gloymi tí ei
sjálvur sær slóðir at bróta.*

Í slíkum tíðum sum hesum er tað at ymiskir felagskapir taka seg upp. Í 30-árunum vóru vónaligar tíðir, og tá tóku nýkur fólk her í Klaksvík seg saman og byrjaðu at venja kórsang, og 6. november 1944 – áðrenn seinni verðaldarbardagi var komin at enda – varð Klaksvíkar Sangfelag stovnað og æt tað tá Klaksvíkar sang og musikkfelag. Felagið hevur sostatt 50 ár á baki nú í ár. Aðrir felagskapir hava eisini tikið seg upp í ringum tíðum – og er hetta enn eitt dømi um, at fólk í ringum tíðum søkja saman.

Tíverri er tað so, at fleiri familjur eru farnar av landinum vegna tørvandandi arbeiði, og verða tað óivað fleiri enn, sum fara, og tøluni vísa eisini at tað í størsta mun er ungdomurin, sum flytur.

Eitt er givið, og tað er, at um ikki ungdomurin, sum

vit í dageiga – so góðan sum nakrantíð – ikki fær høvi til at brúka sínar kreftir her á landi – ja, so søkir hann sær arbeiði úti í heimi – ella kemur als ikki heim aftur eftir lokna útbúgving uttanlands.

Hvat kann so gerast – og hvat eigur at verða gjørt fyri at venda hesi skeivu gongd, sum nú er?

Henda spurningur hava vit ofta sett okkum – og eru tað nokk eisini nóg, sum hava gjørt sær sínar tankar um hetta.

Vit hava her á landi – eins og útheimurin – havt upp- og niðurgangstíðir, og tað visir seg tíverri so, at sjálvt um vit áttu at havt lært av feilum upp ígjøgnum tíðirnar – og harvið kunnað riðið á einum alduryggi víðari fram, so endurtekur søgan seg.

*Sum altíð gingu skótarin
skúðgongu*

Orðtakið sigur: »Ofta hava ungum hvølpi vaksið hvassar tenn í munni« – og skal tað verða mín vón, at tann ungdomur, sum veksur til í dag, veruliga vil gera um seg, hann hevur nógvar góðar møguleikar at útbúgva seg, serliga innan skúlagátt – verri er við handverkinum í dag, har er tíverri heilt steðgað upp vegna vantandi arbeiði.

Enn hava aldri rikið so dimm skýggj fyri sólina, at hon ikki kom fram aftur og vit eiga hóast tíðirnar eru sum tær eru, at vera takksom fyri lívið og læra at virða tað minna.

Tit ungu – tit standa í besta blóma og eru tey, sum skulu føra okkara kæra fosturland víðari fram – eitt vilja vit biðja tykkum um og tað er, líkamikið hvagar í

heiminum tit fara, slítið ikki røturnar, sum eru gróður-settar her heima.

At enda skal eg lesa síðsta ørindi úr yrkingini »Langt burt frá øðrum londum« hjá Gulak Jacobsen:

*Hvar enn tín fótur fjakkar,
hvar enn tú festir búgv,
ber altíð títt føðilandi í*

*minni;
tí urtin hon fœlnar og
verður ikki drúgv,
er rótleysur stelkurin hin
stinni.*

*Bið gott yvir fólkíð av
fornari ætt,
sum Gud hevur givið so
dýran ein skatt:
at líva í friði í Føroyum.*

Hanus Poulsen

BRÚKTIR BILAR!

Vit hava fleiri GÓÐAR BRÚKTAR BILAR av ymiskum merkjum til sølu.

SERA BÍLIGA & LAGALIGA

Ynskja tygum at sýna/royndarkoyra teir, kann hetta avtalast á tlf. 18903.

v/ Atla Klein Olsen
Postboks 205
110 Tórshavn
Fax: 18703
Tlf. 18903 - 88903

Rann Teld

